

Avdelningen för nätreglering
forhandsreglering_ei@ei.se

Frågor och svar rörande förhandsreglering elnät tillsynsperioden 2016-2019

Allmänna frågor

Hur beräknas elnätsföretagens kapitalkostnad?

Av 10 § Förordning (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag framgår att vid beräkning av en rimlig avkastning ska den del av kapitalkostnaderna som motsvarar kapitalförslitning beräknas som en fast andel av nuanskaffningsvärdet. Den fasta andelen ska i sin tur beräknas utifrån tillgångens ekonomiska livslängd. Detta innebär att en linjär metod för fördelning av kapitalkostnaderna ska användas. Den ekonomiska livslängden ska uppgå till 40 år avseende anläggningar för överföring av el och 10 år för övriga anläggningar.

Kapitalförslitning ska beräknas även efter att den ekonomiska livslängden gått till ända. Kapitalförslitningen ska då beräknas utifrån anläggningarnas ålder. Kapitalförslitningen avseende anläggningar för överföring av el ska det första året efter att kapitalförslitningen kommit till ända beräknas till 1/41 av nuanskaffningsvärdet, det 42 året till 1/42 osv. Kapitalförslitningen för övriga anläggningar beräknas det 11:e året till 1/11 samt det 12:e året till 1/12 av nuanskaffningsvärdet. Kapitalförslitningen ska dock inte beräknas på anläggningar för överföring av el som är äldre än 50 år eller på övriga anläggningar som är äldre än 12 år.

Varför består en del av överdebiteringstillägget av ett tillägg på 15 procent?

Överdebiteringstillägg regleras i ellagen (1997:857). När ränteberäkning görs på förmögenhetsrättens område, vilket även används vid ersättning för elavbrott, är det 6 § räntelagen (1975:635) som tillämpas. Den ränta som utgår motsvarar den vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen med ett tillägg på åtta procent. När regeringen skulle fastställa överdebiteringstillägget för tillsynsperioden ansåg regeringen att ett tillägg på åtta procent inte torde vara tillräckligt för att motverka överdebiteringar. Genom att fastställa tillägget till femton procent menar regeringen att det är en rimlig nivå och att det borde ge nätföretagen tillräckliga incitament att anpassa sina intäkter till intäktsramen.

Ska likvärdiga företag ha samma tariff?

Ei beräknar en skälig intäkt i nätverksamheten för tillsynsperioden i form av en intäktsram och ett företag med likartade objektiva förutsättningar bör ha en likartad intäktsram. Den enskilde kundens tariff sätter ni själva. I ellagen finns övergripande

kriterier för utformningen av den enskilda kundens tariff. Ei kan granska detta genom tillsyn.

Vad händer om Ei:s metod för prövning av ett förslag till intäktsram räknar ut en lägre intäktsram än den vi behöver?

Det är företaget som lämnar förslag till intäktsram och ni ska presentera de uppgifter som ni anser är viktiga för att Ei ska kunna ta ställning till förslaget. Innan Ei beslutar om en intäktsram gör vi en sammanvägd bedömning av omständigheterna.

Är det något samband mellan rapportering av RSA och rapportering till förhandsreglering?

Nej, något samband finns inte. Rapporteringen av risk- och sårbarhetsanalysen (RSA) och rapportering till förhandsregleringen, genom att företaget lämnar förslag till intäktsram, sker vid två olika tidpunkter.

Hur ska vi ta upp mätning för fjärrvärmeverksamhet?

Fjärrvärmeverksamheten är inte elnätsverksamhet och varken kostnader eller intäkter ska tas upp.

Hur ska vi kunna lämna in ett nytt förslag när vi inte vet utfallet av den första tillsynsperioden?

Företaget måste hålla ordning på de förändringar som sker under pågående tillsynsperiod. Om dessa förändringar bedöms medföra en väsentlig ökning av intäktsramen eller om det finns särskilda skäl kan en omprövning ske under tillsynsperioden. Är förändringen av mindre värde är det bättre att begära omprövning av intäktsramen i samband med avstämningen år 2016. Skulle det vara så att det har skett någon förändring under tillsynsperioden som inte har blivit föremål för omprövning under tillsynsperioden och detta påverkar nästkommande tillsynsperiod är huvudregeln att beslutet för nästkommande tillsynsperiod bör omprövas.

Hur beräknas överdebiteringstillägget som utgår om vi överstiger intäktsramen?

Överdebiteringstillägget beräknas enligt 5 kap. 21 § ellagen (1997:857), efter en räntesats som motsvarar den genomsnittliga referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) som under tillsynsperioden fastställts av Riksbanken med ett tillägg av femton procentenheter. Se Handboken kap. 3.

Hur mycket kan vi höja våra tariffer, även om det är inom intäktsramen?

Ei har beslutat en intäktsram som avser ett specifikt belopp för varje nätföretag/redovisningsenhet. Det innebär att det är detta belopp som företaget har att ta hänsyn till när det exempelvis ska förändra sina nättariffer och planera sina kommande budgetar under tillsynsperioden.

Kan intäkter periodiseras?

Ja. Om det finns särskilda skäl kan Ei på ansökan av en nätkoncessionshavare medge att delar av intäkter under tillsynsperioden tas med i intäktsredovisningen först för senare perioder. En sådan ansökan ska ha kommit in till Ei senast tre månader efter den

tillsynsperiod då intäkterna uppkommit, se 5 kap. 17 § ellagen. Se även Handboken kap. 4.

Vilket datum gäller för inlämning av intäktsram för den andra tillsynsperioden?

Förslaget om intäktsram, och de uppgifter som behövs för att Ei ska kunna pröva förslaget, ska vara Ei tillhanda senast 9 månader innan tillsynsperioden börjar.

Vad är en intäktsram?

Intäktsramen är det belopp som Ei fastställer och som anger vilka intäkter ett nätföretag är berättigad att ha i sin nätverksamhet under en tillsynsperiod (normalt fyra år). Nätföretaget lämnar förslag till en intäktsram. En intäktsram prövas av Ei genom att Ei tar ställning till vilka skäliga kostnader nätföretaget har rätt att få kostnadstäckning för under perioden. Därutöver har nätföretaget rätt till en skälig avkastning i verksamheten.

IT-system KENT Förhandsreglering (KENT), Excel-mall

Vad anger vi om vi har både ägda och hyrda anläggningar som tillhör samma normvärdeskod?

Om ni har två anläggningar som hör till samma normvärdeskod och ni äger den ena anläggningen men hyr den andra anläggningen rapporterar ni varje anläggning på egen rad i Excel-mallen. Om ni laddar upp data i KENT från XML-fil redovisas de två anläggningarna i varsitt segment.

Var anges intäktsramen i Excel-mallen?

Intäktsramen anges inte i Excel-mallen utan direkt i KENT. Endast uppgifter om kapitalbasen kan laddas upp från Excel-mallen till KENT.

Hur visar vi att vi har skrotat en anläggning i Excel-mallen?

Till skillnad mot den första tillsynsperioden, 2012-2015, ska en anläggningstillgång rapporteras som uttrangerad oavsett om den ska ersättas av en i huvudsak likadan anläggning (reinvestering) eller inte ersättas. Alla planerade uttrangeringar ska alltså redovisas till Ei. Vid rapportering före tillsynsperioden gör nätföretagen en förenklad rapportering där mindre data krävs, se kalkylbladet "Investeringar Utrangeringar" i Excel-mallen. Dock ska uttrangeringar vid rapportering efter tillsynsperioden rapporteras på samma detaljnivå som gäller för befintliga anläggningar före tillsynsperioden, med tillägg för vilket halvår uttrangeringen skedde. De ska rapporteras med nuanskaffningsvärde enligt Ei:s föreskrift EIFS 2010:6.

Finns det någon standard på filformat för uppladdning av kapitalbasdata till KENT eller ska vi bara använda Ei:s Excel-mall?

Ei har publicerat en XML-specifikation med tillhörande XML-schema och en Excel-mall på Ei:s webbplats. Både XML-fil enligt publicerad specifikation och den nyss omnämnda Excel-mallen kan användas. Information avseende kapitalbasen kan importeras från båda dessa två filtyper.

Hur signerar man rapport som skickas in och vem ska signera?

Signering av rapport ska inte göras. Inloggad användare klickar helt enkelt på "Skicka in"-knappen för att skicka in rapporten till Ei. Rapport kan skickas in av användare med rollerna firmatecknare eller rapportör. Redigerare kan mata in data i rapporten men inte skicka in.

Kan vi i Ei:s Excel-mall själv fylla i poster från årsrapporterna eller är alla fält utom de gula låsta?

Endast uppgifter om kapitalbasen kan laddas upp från Excel-mallen till KENT.

Går det att rapportera utrangeringar löpande under tillsynsperioden?

Ei kommer att hämta in information om genomförda investeringar och utrangeringar först vid tillsynsperiodens slut. Vi rekommenderar att ni dokumenterar detta i exempelvis en Excel-fil där uppgifterna har samma detaljeringsgrad som inrapportering av befintligt nät före perioden. Även uppgifter om vilket halvår investeringen eller utrangeringen tas i/ur drift måste dokumenteras.

Hur många decimaler ska vi ange för exempelvis antal km ledning?

Uppgifter om anläggningstillgångar kan lämnas med max tre decimaler. Företagen kan också använda decimal i det fallet man delar t.ex. en station med ett annat nätföretag. Man anger då den andel man nyttjar av stationen med en decimal.

Kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten

Värderas oaviserade respektive aviserade avbrott lika?

Nej, de värderas inte lika. Ei tillämpar olika avbrottskostnader för aviserade och oaviserade avbrott när kvalitetskostnaden beräknas.

Tar kvalitetsregleringen hänsyn till att aviserade avbrott som regel planeras när kunden inte har någon verksamhet?

Nej, hänsyn tas inte till detta utan redovisning av avbrott följer nuvarande bestämmelser om vad som är oaviserade resp. aviserade avbrott.

Vad gäller i kvalitetsregleringen för rapporteringen av avbrott på överliggande nät?

Regleringen gäller endast avbrott i eget nät.

Hur ska avbrott redovisas till grund för beräkningen av kvalitet i förhandsregleringen?

Ei utgår från den årliga avbrottsstatistiken som Ei begär in med stöd av föreskrifter och allmänna råd.

Löpande kostnader

Vad ska redovisas i tabellen anläggningar som inte ingår i kapitalbasen i KENT Förhandsreglering?

I tabellen "Anläggningar som inte ingår i kapitalbasen" redovisas utgående bokfört värde och avskrivningar för de anläggningar som tillhör nätverksamheten och som inte ingår i

Datum
2015-02-05

kapitalbasen och exempel på sådana är kontorsfastigheter, bilar, datorer etc. Nätverksamheten ska ekonomiskt redovisas skilt från annan verksamhet. Om ni i era årsrapporter redovisat även anläggningar som inte tillhör nätverksamheten måste ni ta kontakt med Ei och korrigera detta.

Vad ska vi göra då vi i vissa fall redovisat myndighetsavgifter på ett felaktigt sätt?

Ni kan inte ändra i era tidigare inlämnade årsrapporter. Uppgifter om vilka belopp era myndighetsavgifter uppgick till under åren 2010-2013 behövs dock för att Ei ska kunna beräkna era löpande kostnader enligt den metod som tagits fram. Med anledning av detta ska ni lämna uppgifter om dessa i en bilaga som ska bifogas till er ansökan om intäktsram. I Handboken kan du läsa om bilagor, vad de är avsedda för, hur den bifogas osv. Framöver bör ni redovisa era myndighetsavgifter som en del av posten Transitering och inköp av kraft samt specificera dessa i noten.

Hur hanteras olika typer av leasingavtal i regleringen?

Tillgångar som används i nätverksamheten ska tas med i kapitalbasen oavsett om företaget äger eller hyr/leasar dessa. Leasingavtal kan utformas på många olika sätt och den ekonomiska innebörden kan redovisas på olika sätt. Utgångspunkten är att klarlägga hur ni under basåren (2010-2013) har redovisat era leasingavtal samt om avtalen avser tillgångar som ska ingå respektive inte ingå i kapitalbasen. Om hyreskostnader för en tillgång finns redovisade bland de poster som utgör grund för beräkning av löpande kostnader ska kostnaderna särredovisas om tillgången ska ingå i kapitalbasen. Dessa kostnader ska exkluderas från löpande kostnader. Se vidare Ei:s föreskrift (EIFS 2015:1) och Handbok för redovisning av intäktsram kap. 7. För denna tillgång får ni istället beräkna en reglermässig kapitalkostnad. Om tillgången inte ska ingå i kapitalbasen behöver kostnaderna inte särredovisas utan dessa förblir reglermässigt löpande kostnader. En leasad tillgång kan vara bokförd som en anläggningstillgång vilket innebär att kostnader för tillgången inte finns redovisade under någon av posterna som utgör grund för beräkning av löpande kostnader. Om tillgången inte ska ingå i kapitalbasen ska företaget redovisa tillgångens bokförda/redovisade värde och avskrivningar. Enligt Ei:s metod ska de uppgifterna användas för beräkning av en löpande kostnad för de tillgångar som inte ska ingå i kapitalbasen.

I vilket penningvärde ska kostnaderna redovisas?

Företaget ska uppge de opåverkbara kostnaderna för år 2016-2019 i prisnivån för det kalenderår som infaller två år innan tillsynsperioden börjar. Efter tillsynsperioden kommer de opåverkbara kostnaderna att stämmas av mot verkligt utfall.

Får Ei in alla uppgifter gällande löpande kostnader som behövs från de årsrapporter som lämnats in?

Nej. Vissa poster och uppgifter behöver företaget komplettera med. Detta för att Ei ska kunna identifiera företagets löpande kostnader, t.ex. utbetalda avbrottsersättningar och hyres-/leasingkostnader för anläggningstillgångar som ska ingå i kapitalbasen samt anläggningar som inte ska ingå i kapitalbasen.

Datum
2015-02-05

Vi har en gammal bilpark som är avskriven och måste byta fordon snart? Hur redovisas detta och vilka konsekvenser får det?

Skulle företaget tycka att Ei bör ha kännedom om även andra uppgifter än de som krävs in enligt Ei:s föreskrifter (EIFS 2015:1) för beräkning av intäktsramen, så bör företaget informera Ei om det i samband med att man lämnar in förslaget om intäktsram. Ei prövar förslaget till intäktsram genom att beräkna den skäligen intäktsramen med stöd av de uppgifter som företaget lämnar till Ei och med utgångspunkt i den metod som Ei tagit fram.

Vilka markkostnader ingår i löpande kostnader?

Endast de kostnader som är redovisade i årsrapporterna under "materiella anläggningstillgångar" ska redovisas enligt 4 kap. 12-13 §§ Ei:s föreskrifter (EIFS 2015:1) som en del av de löpande kostnaderna. Om ni har aktiverat intrångsersättningen och inte kan visa hur stor denna del är kommer ni inte att få ta med den i beräkning av intäktsram.

Vad händer vid en engångsförsäljning av mark?

Om det handlar om mark som ägs av elnätsföretaget och som säljs som en engångsförsäljning är försäljningssumman av marken att se som en intäkt i nätverksamhet och ska ingå vid avstämningen av intäktsramen.

Hur gör vi med de årliga löpande kostnaderna för mätinsamling, till exempel licenskostnad med mera?

De kostnader ni nämner redovisas av nätföretaget som löpande kostnader. Ei:s metod för att beräkna den skäligen löpande kostnaden innebär att Ei utgår från företagets historiska löpande kostnader. Ingen särskild redovisning behövs därför avseende detta utan dessa historiska löpande kostnader hämtas från årsrapporterna för åren 2010-2013.

Hur redovisas förrådsbyggnad? Är det kapitalbas eller löpande kostnad?

Förrådsbyggnad redovisas som löpande kostnad, den är inte en anläggningstillgång enligt 3 § förordning (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag. Mer om det kan läsas i Ei:s rapport "Löpande kostnader i förhandsregleringen - grundprinciper vid beräkning" (EI R2010:6) avsnitt 4.4.3.

Hur stäms kostnader för nätförluster av efter perioden?

Efter tillsynsperioden i mars 2020 ska nätföretagen i enlighet med 6 kap. 1 § Energimarknadsinspektionens föreskrifter om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (EIFS 2015:1) redovisa verkligt utfall avseende kostnader för nätförluster. Ei avser därefter stämma av prognosen med utfallet.

Definiera gränspunkt/inmatningspunkt (-er).

Vi hänvisar till definitionerna i Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om redovisning av nätverksamhet (EIFS 2012:4). Detta i sin tur styrs av mätförordningen förordning (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.

Datum
2015-02-05

Hur konverteras en kapitalkostnad till löpande kostnad?

"Konverteringen" görs av Ei utifrån uppgifter som ni rapporterat in i Ei:s IT-system KENT Förhandsreglering. Till Ei ska ni redovisa avskrivningar och bokfört värde för anläggningarna. Mer information finns i Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6). Se också Handboken kap. 7. I Ei:s rapport "Löpande kostnader i förhandsregleringen - grundprinciper vid beräkning" (EI R2010:6) avsnitt 4.4.3 beskrivs hur Ei kommer att beräkna en skälig kostnad för sådana anläggningar som inte ska hanteras som kapitalbas.

Är underhållet av reservkraftaggregatet en löpande kostnad?

Ja.

Räknas nätförluster som påverkbara löpande kostnader i andra tillsynsperioden?

Ja, se 2 § Energimarknadsinspektionens föreskrifter om skäliga kostnader och en rimlig avkastning vid beräkning av intäktsram för elnätsföretag (EIFS 2015:2).

Hur hanteras kostnader för anläggningstillgångar som inte ingår i kapitalbasen?

Kostnader för sådana tillgångar betraktas som löpande kostnader. Exempel på sådana tillgångar är: kontorsfastigheter, arbetsfordon, bilar, datorer och andra inventarier, vissa IT-system som debiterings- och leverantörsbytessystem. Läs mer i rapporten "Löpande kostnader i förhandsregleringen - grundprinciper vid beräkning" (EI R2010:06), avsnitt 4.4.3. Se också Handboken kap. 7.

Hur uppskattar vi nätförluster fyra år framåt i tiden?

Ni får göra en uppskattning utifrån de faktorer som är kända. En metod kan vara att utgå från ett eller flera historiska år. Om uppskattningen skulle bli felaktig och ni anser att det har betydelse för intäktsramens storlek kan ni ansöka om omprövning när tillsynsperioden är slut eller under tillsynsperioden.

Avbrottsersättning för avbrott överstigande 12 timmar som rapporteras in separat, dras det av från intäktsramen?

Detta ingår inte i beräkning av intäktsram. Enligt 5 kap. 8 § andra stycket ellagen ska kostnad för avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § samma lag inte anses vara en skälig kostnad. Eftersom Ei avser att utgå från företagens historiska kostnader för 2010-2013 vid uppskattning av vad som är en skälig löpande kostnad i verksamheten ska företaget i vissa fall ange avbrottsersättningen särskilt. Så är fallet om företaget redovisat avbrottsersättning som en kostnad i resultaträkningen under någon av posterna i avsnitt 4.3 i Ei:s rapport "Löpande kostnader i förhandsregleringen - grundprinciper vid beräkning" (EI R2010:6). Se också avsnitt 4.4.4 i samma rapport. Det innebär att om företaget har redovisat avbrottsersättning som en kostnad i årsrapporten, ska avbrottsersättningen särskilt rapporteras i förhandsregleringen, så att den kostnaden kan tas bort för att inte komma med i beräkningen av intäktsram. Se även Handboken kap. 7.

Datum
2015-02-05

När intäktsramen är beslutad

Vi har lämnat korrigeringar till tidigare inlämnade årsrapporter. Hur har Ei i beaktat det i besluten?

Vi har inte gjort några retroaktiva korrigeringar av tidigare lämnade årsrapporter, det kan inte Ei göra. Har uppgifterna däremot bifogats med ansökan om intäktsram bör uppgifterna ha utretts i samband med beräkningen av intäktsram i besluten för åren 2016-2019.

När och hur uppdateras de index som använts i besluten?

De olika index som används för omräkning av kapitalbas beräknas och uppdateras av Statistiska centralbyrån, SCB. Ei kommer att publicera alla index så fort vi fått dem från SCB. Faktorprisindex för byggnader publiceras av SCB i januari varje år och faktorprisindex för elnätsföretag överlämnas varje år i september till Ei.

Vad behöver vi rapportera till Ei under tillsynsperioden?

Ni ska rapportera enligt de årliga rapporteringar som gäller. Exempel på årliga rapporteringar är avbrottsdata, årsrapport och risk- och sårbarhetsanalys.

På grund av en anslutning av en vindkraftspark kommer vi få ovanligt stora anslutningsavgifter. Hur ska vi hantera detta?

Den intäktsram som varje elnätsföretag har innehåller både intäkter från transitering och anslutningsavgifter. Elnätsföretagens samlade intäkter ska rymmas i denna intäktsram. I de fall ni får stora anslutningsavgifter som är väsentligt högre än de ni räknat med i samband med beräkning av nätavgifter med mera så kan det innebära att de totala intäkterna blir för höga i förhållande till intäktsramen. Ni behöver hålla reda på hur intäktsramen förändras, eftersom det kan innebära risk för att ni överskrider intäktsramen, och eventuellt anpassa tarifferna efter det. Det finns också möjlighet att periodisera anslutningsavgifter. En ansökan om detta måste ha inkommit till Ei senast 3 månader efter tillsynsperiodens slut, se 5 kap. 17 § ellagen. Se även Handboken kap. 4.

Vi har justerat våra prognoser för överliggande nät och investeringar. Behöver vi redovisa det till Ei?

Nej, ni behöver inte redovisa det till Ei. Däremot kommer det vid avstämningen efter tillsynsperioden innebära att intäktsramen blir högre eller lägre än vid det ursprungliga beslutet eftersom ni efter tillsynsperioden ska rapportera in det verkliga utfallet. Ni behöver alltså hålla reda på hur intäktsramen förändras och eventuellt anpassa kundernas tariffer. Annars kan det finnas en risk för att ni överskrider intäktsramen om exempelvis kostnaderna inte blir så stora som ni räknat med.

Omprövning

Om Ei beslutar om en intäktsram som är lägre än vad vi ansöker om, har vi då möjlighet att överklaga?

Beslutet som Ei tar fram angående intäktsramen kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol inom 3 veckor från det att beslutet delgavs. Beslutet om fastställd

Datum
2015-02-05

intäktsram som Ei har meddelat gäller omedelbart, även om de överklagats, och gäller tills dess att domstolen avgjort ärendet.

Måste vi själva ansöka om omprövning efter tillsynsperioden?

Om ni vill att intäktsramen ska öka är det ni som ska ansöka om omprövning, 5 kap. 12 § ellagen Ei ska däremot ompröva en intäktsram efter tillsynsperiodens slut om det finns skäl att anta att ramen är större än vad som är motiverat av senare kända förhållanden och avvikelser inte är ringa, 5 kap. 13 § ellagen.

Finns det någon siffra i procent på vad som är en väsentlig ökning av intäktsramen för att Ei ska ompröva den under tillsynsperioden?

Nej, det finns inte någon siffra i procent. Generellt kan sägas att det ska vara nya omständigheter som i hög grad skulle ha påverkat intäktsramen om de varit kända vid fastställande av intäktsramen inför tillsynsperioden.

Vad krävs för att omprövning av intäktsramen ska göras under perioden?

Företaget kan ansöka om omprövning av intäktsramen under perioden vid förändringar under perioden som väsentligt påverkar möjligheten att driva företaget med den intäktsram som är beslutad. Vad som är väsentligt får bedömas i det enskilda fallet. Det kan också finnas andra särskilda skäl som motiverar en omprövning, som särskilt skäl kan exempelvis vara en lagändring som medför stora konsekvenser för ett företag.

Rörelsekapital, WACC och avskrivningar

Kommer företaget att få betalt för rörelsekapital i regleringen?

Om företaget anser att rörelsekapital särskilt bör ersättas som en del av intäktsramen, får företaget påtala (yrka) det i sitt förslag till intäktsram.

När tillsynsperioden är slut

Kan vi få en räntekompensation om "verkligt utfall" understiger intäktsramen?

Nej, ellagen anger inte detta.

Vad händer om den verkliga intäkten avviker från intäktsramen vid avstämning?

Om intäkterna understiger intäktsramen ska skillnaden föras vidare till nästa tillsynsperiod och detta ger en högre intäktsram. Om intäkten är högre än intäktsramen görs på motsvarande sätt, dvs. intäktsramen den kommande tillsynsperioden minskas med överintäkten. Om nätkoncessionshavarens samlade intäkter överstiger intäktsramen med mer än fem procent, beräknas ett överdebiteringstillägg som ska grundas på den del av nätkoncessionshavarens samlade intäkter från nätverksamheten som överstiger intäktsramen. Detta överdebiteringstillägg + ränta enligt 9 § räntelagen (1975:635) läggs till det belopp som intäktsramen har överskridits med. Det sammanlagda beloppet är det som intäktsramen ska minska med den kommande tillsynsperioden. Hur detta ska beräknas framgår av 5 kap. 21 § ellagen (1997:857).

Exempel (miljoner kr):
Intäktsram på 120
 $120 \times 5 \% = 6$
 $120 + 6 = 126$
Faktiskt utfall 150
 $150 - 120 = 30$
 $30 \times \text{ränta} = \text{överdebiteringstillägget}$

Värdering av kapitalbasen, allmänt

Hur ska elektronisk utrustning som ingår i stationer redovisas?

I anläggningstillgången nätstation ingår t.ex. viss styrutrustning. Styrutrustningen redovisas därför inte i särskild ordning då normvärdet för nätstation inkluderar viss styrutrustning. Det innebär att styrutrustningen får samma avskrivningstid som anläggningsskategorin stationer, transformatorer och kringutrustning. Den avskrivningstid som tillämpas för respektive anläggningsskategori utgör en sammanvägd avskrivningstid för alla ingående komponenter. I 4 kap. 3 § EIFS 2015:1 anges att system för drift och övervakning av en anläggning eller system för beräkning och rapportering vid mätning av överförd el utgör en egen anläggningsskategori. Här redovisas sådana system som inte utgör en integrerad del av en annan anläggningstillgång. Ei utesluter inte att det kan uppstå vissa gränsdragningssvårigheter om viss utrustning utgör en del av en annan anläggningstillgång eller om den ska redovisas som en separat anläggningstillgång. Vägledning kan fås genom att granska hur normvärdet för en anläggningstillgång är uppbyggt. Mer information finns också i Handboken. Ta kontakt med Ei om ni har specifika frågor. Att begränsa redovisningen till ett urval av anläggningstillgångar innebär att redovisningen tillåts ske mer aggregerat än vad som skulle bli fallet om även en nätstation skulle brytas ner och redovisas i delar.

Hur hanterar vi den stora osäkerheten i framtida samhällsutveckling?

Är det en stor investering och stor osäkerhet så avvakta och gör en särskild ansökan om omprövning när ni vet mer exakt.

Kommer vi att veta i förväg vad vårt nät har för nuanskaffningsvärde?

Ja, det är ni som rapporterar in era anläggningar och anger värdet.

Tas hänsyn till utbyggnader i förväg?

Den metod som Ei utarbetat tar ingen särskild hänsyn till framtida utbyggnader. Anledningen till det är att lagstiftningen anger att det är de anläggningar som används som ska ingå i kapitalbasen.

Vi har ett lager av kablar, hur ska det redovisas i förhandsregleringen?

Om lagret utgörs av kablar för framtida investeringar eller underhåll ska det inte ingå i kapitalbasen. Skulle ni ha lagret som reservmaterial för användning vid störningar i nätet då får kablarna ses som reservmaterial om de uppfyller Ei:s definition för reservmaterial och därmed tas med i kapitalbasen.

Datum
2015-02-05

Datorer ingår i löpande kostnader, varför ingår då IT-systemen för driftövervakning i kapitalbas?

De anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen bestäms av 3 § förordning (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag. Med anläggningstillgång avses i denna förordning 1. en anläggning för överföring av el, 2. en anläggning för mätning av överförd el, 3. ett system som används för drift eller övervakning av en anläggning för överföring av el, eller 4. ett system som används för beräkning eller rapportering vid mätning av överförd el. Den första frågan ni ska ställa er är om det IT-system ni har faller in under definitionen. Vi ger vägledning i bl.a. rapporten "Värdering av elnätsföretagens kapitalbas i förhandsregleringen" (EI R2010:07). Om systemet ska redovisas som del av kapitalbasen så ska ni också redovisa uppgifter om systemet enligt 4 kap. 3-8 §§ EI:s föreskrifter (EIFS 2015:1). Nuanskaffningsvärdet omfattar då "anskaffningskostnaden för hårdvaran samt i vissa fall mjukvaran för att systemet ska fungera". Andra "icke aktiverbara" kostnader såsom licenser, ajourhållning, drift av systemet förväntas täckas vid beräkningen av en skälig löpande kostnad.

Kan vi ha skannade fakturor eller måste det vara original?

Det går bra att använda skannade fakturor som verifikat för "anskaffningsvärdesmetoden".

Hur länge ska ett anskaffningsvärde kunna verifieras?

Om anläggningen värderas efter anskaffningsvärdesmetoden ska företaget kunna visa grunden för detta värde så länge anläggningen används och ni värderar den med anskaffningsvärde.

Hur dokumenterar vi utrangeringar och investeringar i dokumentationssystemet under perioden?

Företagen ska dokumentera uppgifter om de anläggningar som ingår i kapitalbasen. Ni bestämmer själva hur dokumenteringen genomförs.

Finns det en definition på vilka kostnader som får tas med i kapitalbasen när det gäller till exempel IT-system?

Det är endast anskaffningskostnader som ska ingå i anskaffningsvärdet. Alla andra kostnader hör till löpande kostnader. D.v.s. de kostnader som ni tar upp (årslicens, utveckling, support/konsulting) hör till löpande kostnader. Se även Handboken kap. 5.

Vi äger inte fibernätet längre och kommer att få en hyreskostnad framöver, hur ska vi dela upp denna?

I den del optokabeln används i nätverksamhet är den en del av er kapitalbas. Ni får således ta upp detta till ett skäligt nuanskaffningsvärde i er kapitalbas. Eftersom det inte finns någon hyreskostnad redovisad i underlaget för 2010-2013 som är de basår som Ei använder för att beräkna en skälig löpande kostnad så behöver ni inte göra några justeringar i redovisningen i övrigt. Till nästa period ska dock hyreskostnaden reduceras från era löpande kostnader då den tas upp som kapitalkostnad.

Hur ska vi hantera anläggningar som inte är driftsatta? Det kan vara t.ex. ledningar som läggs ut för eventuellt framtida bruk, eller äldre ledningar som är tagna ur drift men som är funktionsdugliga. Ska dessa anläggningar ingå i kapitalbasen?

De anläggningar som får ingå i kapitalbasen är de anläggningar som används i nätverksamheten. Om anläggningarna kan användas som reservmaterial vid t.ex. driftstörningar är kravet på "användas" uppfyllt. Anläggningarna kan i sådana fall redovisas som reservmaterial. De måste dock de facto vara möjliga att använda utan att det krävs större insatser. Reservmaterial definieras i rapporteringsföreskriften 2 kap. 1 § (EIFS 2015:1) som anläggningar som inte är installerade i nätverksamheten men som ska kunna tas i bruk på kort tid vid behov. Om detta inte är fallet kan de inte ses som reservanläggningar. När det gäller redovisning av reservmaterial i kapitalbasen hänvisas till Ei:s rapport "Värdering av elnätföretagens kapitalbas i förhandsregleringen" (EI R2010:07).

Hur hanterar vi de fördyrande faktorer som kan uppkomma vid exempelvis fornlämningar?

I Normvärdeslistan finns vissa objektiva förutsättningar beaktade såsom olika geografiska förläggningssmiljöer till exempel landsbygd svår. Däremot är inte enskilda förekomster om fornlämningar i marken beaktade särskilt vid framtagandet av normvärden. Ett normvärde kan i det enskilda fallet ge för låg värdering och ibland för hög värdering. Om ett företag anser att det föreligger särskilda omständigheter (pga. fornlämning eller av andra orsaker) att inte redovisa anläggningen till det normvärde som finns i normvärdeslistan, som är huvudregeln, kan företaget använda någon av de andra metoderna för värdering som finns enligt 6 - 8 §§ i förordning (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag. Företaget ska i sin ansökan om intäktsram ange varför det föreligger skäl att avvika från normvärdesmetoden enligt de rekvisit som anges i nämnda bestämmelser, 6 - 8 §§ förordningen, och hur det alternativa värdet har tagits fram.

Är idrifttagning lika med spänningssättningstidpunkten?

I bestämmelserna används orden "börjar användas" för att förklara att anläggningen ska tas i drift i nätverksamheten för att ingå i kapitalbasen, se t.ex. 5 § förordning (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag. Om med "spänningssättning" menas att anläggningen också börjas användas ska den anses ha börjat användas. Skulle företaget däremot endast spänningssätta anläggningen i syfte att testa den, då har anläggningen inte börjat användas.

Om vi hittar fel i vår dokumentation under tillsynsperioden, vad gör vi?

Först och främst ta kontakt med Ei. Om intäktsramen skulle ha beräknats med de nya uppgifterna och detta skulle ha förändrat Ei:s beslutade intäktsram väsentligt eller om det finns särskilda skäl, kan företaget begära omprövning av intäktsramen enligt 5 kap. 10 § ellagen.

Tidigare fanns krav på att uttagpunkterna skulle vara koordinatsatta, vad gäller nu?

I tillsynsmodellen ska anläggningar redovisas efter den förläggningssmiljön där anläggningarna är belägna. Se mer i 15 § förordning (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag. Observera att det inte är nödvändigt, för förhandsregleringen, att

Datum
2015-02-05

dokumentera anläggningens exakta geografiska placering med t.ex. angivande av koordinater.

Hur hanteras de avvikelser från vår prognos angående framtida investeringar som kan uppkomma under regleringsperioden?

Efter tillsynsperioden ska nätföretagen sammanställa vilka anläggningar som börjat användas under tillsynsperioden. "Investeringsutfallet" ska rapporteras in till Ei av nätföretagen i mars året efter tillsynsperiodens slut (2020). Om ett nätföretag anser att intäktsramen ska ändras ska företaget ansöka om omprövning. Nätföretaget ska begära omprövning (5 kap. 12 § ellagen) inom fyra månader efter avslutad tillsynsperiod, dvs. senast den 30 april 2020. Mer information kommer att finnas på Ei:s webbplats när tillsynsperioden börjar närma sig sitt slut.

Var finns normvärdena?

Normvärdena finns publicerade i form av en Normvärdeslista på Ei:s webbplats och finns också som en flik i filen "Intäktsram kapitalbas 2015".

Hur definieras de anläggningstillgångar som får ingå i kapitalbasen?

Vilka anläggningstillgångar som får ingå i kapitalbasen definieras först och främst i förordning (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag. Detta förtydligas i rapporteringsföreskriften (EIFS 2015:1). I Ei:s olika rapporter och PM finns också vägledning om vilka anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen.

Hur länge ska vi spara underlaget till de uppgifter som finns i anläggningsregistret och som ansökan om intäktsram till Ei bygger på?

Underlaget ska sparas under hela tillsynsperioden och till dess arbetet med avstämningen av perioden är klar. För första tillsynsperioden bör underlaget sparas till november 2020, men kom ihåg att en ny tillsynsperiod börjar 2020 då företaget kan behöva visa sitt anläggningsregister eller motsvarande.

Vilken spänningsnivå ska vi använda vid redovisning av en anläggning?

Anläggningens konstruktionsspänning ska anges vid redovisning av en anläggningstillgång. Vid tveksamhet om konstruktionsspänningen kan driftspänning anges.

Vilka kostnader är borttagna i priserna i normvärdeslistan jämfört med EBR P1?

I rapporten "Värdering av elnätsföretagens kapitalbas i förhandsregleringen" (EI R2010:07) beskrivs normvärdena och hur dessa tagits fram. De reglermässiga normvärdena skiljer sig från värden i EBR. Vissa omkostnadspålägg är reducerade i jämförelse med EBR (för arbete och material, se mer i rapporten "Värdering av elnätsföretagens kapitalbas i förhandsregleringen" (EI R2010:07, avsnitt 6.5.2). Även markkostnader är borttagna ur normvärdena eftersom mark inte betraktas som en anläggningstillgång som ingår i kapitalbasen.

Datum
2015-02-05

Vad gör vi om vi anser att normvärdet för en anläggning inte överensstämmer med det vi anser vara det verkliga värdet av en anläggning?

Ett normvärde kommer aldrig att stämma exakt för en enskild anläggning. Det ingår i begreppet normvärde att några anläggningar kommer att värderas lägre och några högre än norm. Ni ska värdera anläggningen utifrån de bestämmelser som återfinns i förordning (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag. Det innebär att om det finns en norm för er anläggning så ska den redovisas med normvärde.

Vilken detaljeringsnivå ska det vara i vårt anläggningsregister?

De gällande bestämmelserna om anläggningsregister finns i "förordning (1995: 1145) om redovisning av nätverksamhet" och Energimarknadsinspektionens föreskrifter om redovisning av nätverksamhet (EIFS 2012:4). I förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag finns bestämmelser om dokumentation av anläggningar.

Dokumentationen kan bestå av en pärm eller datafil, och uppgifterna behöver inte heller återfinnas i det ovan nämnda anläggningsregistret. Detta anläggningsregister kan därmed upprättas på det sätt som nätföretaget finner mest ändamålsenligt.

Kommer Ei att ta någon hänsyn till att kablar ofta samförläggs i samma schakt (reduceringsfaktor) när kostnaden för kabel beräknas?

Normvärdena för kablar grundas på byggnadssätt enligt EBR P1. Viss samförläggning är utgångspunkt i P1-katalogen och därmed också i normvärdena för anläggningar upp till och med 24 kV.

Vilket faktorprisindex används för beräkning av kapitalbasen?

För beräkning av kapitalbasen används FPI för byggnader (se www.scb.se direkt eller via länk som återfinns på Ei:s webbplats under Dokument - Förhandsreglering av intäktsramar elnät tillsynsperiod 2016-2019). Hur indexet avser användas beskrivs i rapporten "Värdering av elnätsföretagens kapitalbas i förhandsreglering" (EI R2010:07).

Värdering av kapitalbasen, kartor

Får vi frånga grävbarhetskartan?

Ja, ni kan redovisa er anläggning utan förläggingsmiljö. I så fall utgår Ei från att anläggningen är förlagd i "landsbygd normal". Alternativt kan ni använda en annan karta för att redovisa er anläggning i förläggingsmiljö "landsbygd svår", ni ska kunna visa att förläggingsmiljön utgörs av landsbygd svår. Med landsbygd svår menas all mark utanför tätortsgränserna på Statistiska centralbyråns tätortskarta som samtidigt antingen klassas i Sveriges geologiska undersökningars (SGU) jordartskarta som berg i dagen, tunt jordtäckte på berg, riklig eller måttlig till riklig förekomst av block, måttlig till riklig förekomst av stora block, riklig förekomst av block eller mark med motsvarande förhållanden. Grävbarhetskartan har Svensk Energi tagit fram.

Hur ska vi värdera nätet i sådana områden som SGU inte har tagit fram grävbarhetskarta för?

I vissa områden där det inte finns kartor över landsbygd svår, ska förläggingsmiljön landsbygd svår redovisas om förhållandena bedöms som likvärdiga, dvs. motsvarar

Datum
2015-02-05

landsbygd svår. Företagets bedömning ska dokumenteras och uppvisas på begäran, se Ei:s rapport Värdering av elnätsföretagens kapitalbas i förhandsregleringen (EI R2010:07). Definitionen av landsbygd svår är följande: "Landsbygd svår (omfattar endast jordkabel upp till och med 24 kV): all mark utanför tätortsgränserna på Statistiska centralbyråns tätortskarta som samtidigt antingen klassas i Sveriges geologiska undersökningars (SGU) jordartskarta som berg i dagen, tunt jordtäckte på berg, riklig eller måttlig till riklig förekomst av block, måttlig till riklig förekomst av stora block, riklig förekomst av block eller mark med motsvarande förhållanden." Grävbarhetskartan har Svensk Energi tagit fram.

Är definition av industrimark alltid tätort även om det ligger i landsbygd?

Industrimark har ingen egen definition utan ingår i någon av de förläggingsmiljöer som Ei tillämpar. I Ei:s rapporteringsföreskrift (EIFS 2015:1) har Ei beskrivit vilka olika förläggingsmiljöer som Ei använder sig av. Ei använder sig av Statistiska Centralbyråns tätortskarta, Lantmäteriets terrängkarta och Sveriges geologiska undersökning (SGU) jordartskarta. De kartor som gäller vid inlämnandet av förslag till intäktsram är den utformning av kartorna som gäller den 31 december två år innan tillsynsperioden börjar.

Under perioden kan både kartan och verkligheten förändras, hur gör man då?

De kartor som gäller vid inlämnandet av förslag till intäktsram är den utformning av kartorna som gäller den 31 december två år innan tillsynsperioden börjar. Därefter gäller definitionen under hela perioden. Hur nätföretaget kartlagt anläggningarnas förläggingsmiljöer ska dokumenteras och kunna visas upp för Ei på begäran.

Vad gäller, SGU:s jordartskarta eller grävbarhetskarta?

Det finns inget tvång på att nätföretagen måste använda en viss karta bara företaget kan säkerställa att redovisningen uppfyller de definitioner som anges i 2 kap. 1 § 1-2 Ei:s rapporteringsföreskrift (EIFS 2015:1). Svår landsbygdsmark definieras enligt Ei:s föreskrift (EIFS 2015:1) med hjälp av SGU:s jordartskarta. Svensk Energi har beställt en grävbarhetskarta av SGU, baserad på jordartskartan. Kontakta Svensk Energi för frågor kring grävbarhetskartan.

Hög och sluten bebyggelse är det samma sak?

Det finns inget tvång på att nätföretagen måste använda en viss karta bara företaget kan säkerställa att redovisningen uppfyller de definitioner som anges i 2 kap. 1 § 1-2 Ei:s rapporteringsföreskrift (EIFS 2015:1). Ei har i sin rapport "Värdering av elnätsföretagens kapitalbas i förhandsregleringen" (EI R2010:07), avsnitt 6.6.7, förklarat hur olika kartor kan användas för att beskriva förläggingsmiljöer. Terrängkartan synliggör dock på ett bra sätt hur man skiljer city från övriga områden.

Värdering av kapitalbasen, uppgifter som företaget ska redovisa

Vad betraktas som en reinvestering?

Alla planerade investeringar och utrangeringar ska redovisas till Ei. Detta till skillnad från inrapporteringen inför tillsynsperioden 2012-2015 då investeringar i en anläggningstillgång

som ersätter en anläggningstillgång som i huvudsak är likadan inte behövde redovisas. Reservmaterial kan också vara en investering respektive en utrangering. I den tekniska specifikationen för en anläggning, är det märkeffekt som ska redovisas till EI?

Ja, i fallet transformator, kondensatorbatteri m.fl. så är det märkeffekten som ska redovisas.

Ska vi meddela förändringar av kapitalbasen under pågående tillsynsperiod?

Endast om ni önskar en omprövning av era tidigare inrapporterade uppgifter, annars inte.

Hur långt ska en planerad investering komma i en beslutsprocess innan vi tar med investeringen i inrapporteringen?

Det är en bedömning som det enskilda företaget får göra. Om det under perioden sker saker som gör att en stor investering måste göras, kan företaget alltid begära omprövning.

Hur fungerar kapitalkostnader för investeringar under tillsynsperioden?

En investering ingår i kapitalbasen det halvår som infaller närmast efter att anläggningen togs i bruk. Detta regleras i förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag enligt ellagen.

Om vi i förväg investerar och förlägger kabel för framtida anslutningar, är detta reservmaterial?

Nej det är inte reservmaterial, anläggningen ska tas med i kapitalbasen halvåret efter den tagits i bruk (börjat användas) i nätverksamhet.

Ska vi beräkna och redovisa nuanskaffningsvärdet från anskaffningsvärdet av en anläggning?

Ja, dessutom ska ni ange anskaffningsvärdet samt anskaffningsåret. I rapporteringsföreskriften (EIFS 2015:1) anges att nätföretaget ska ange nuanskaffningsvärdet för alla anläggningar.

Är byte av luftledning mot jordkabel en ny- eller reinvestering?

Byte av luftledning mot jordkabel i syfte att få ett säkrare nät är en nyinvestering (kabel) och en utrangering (luftledning).

Värdering av kapitalbasen, värdering av anläggningar

Hur ska debiteringsmätning redovisas och vad ingår i mätfack?

Debiteringsmätningen ingår i "Byggnader", se kod R-NR-B-1-1 till 9-1. Ett mätfack innehåller en spänningstransformator med både relä- och mätkärnor, jordningskopplare samt tillhörande kopplingslådor. Utomhusställverk har oftast en spänningstrafo på stativ ansluten till samlingskenan. Inomhus har mätningen ett eget metallkaplat skåp som innehåller apparaterna. Till spänningstransformatoren kan vara kopplat både debiterings-, statistik- och spänningmätning in i driftövervakningssystem och eventuella spänningmätande reläskydd och automatik. Se även Handboken kap.5.

Vad ska vi översätta isolerad luftledning med typen BLL 99 mm², 50 kV, mot i normvärdeslistan? Vad är i huvudsak en motsvarande anläggning?

Utgångspunkten är att ni ska välja en anläggning ur normvärdeslistan om denna kan antas vara i huvudsak likadan som den anläggning som ni har. För ledningar har vi i vår "översättning" tittat på överföringskapaciteten i ampere (A). Utan att veta vad er ledning har för kapacitet så föreslår vi koderna NG10933, R-NR-LL-1-1 eller R-NR-LL-2-1 som möjliga alternativ att använda. Det är dock viktigt att ni dokumenterar hur ni motiverar ert val. Om ni inte finner ett sådant normvärde får ni använda nästa värderingsmetod som är ursprungligt anskaffningsvärde.

Vi har ett 20 kV-nät med några fördelningsstationer. Kan vi använda normvärdeslistan för byggnader och fack, trots att fördelningsstationer, enligt listan, är över 24 kV?

För mottagningsstationer och fördelningsstationer ska ni använda normvärdena för anläggningar över 24 kV. Er anläggning är i huvudsak likadan som dessa (även om ni har en lägre driftspänning). Se även Handboken kap. 5.

Hur värderas längsgående jordlina (12 kV) - ska den redovisas separat eller ingår den i något normvärde för kabel?

Längsgående jordlina ingår i Normvärdeslistans koder för kabel upp till 24 kV.

Hur nuanskaffningsvärderas ställverksfack som är placerade i så kallade abonnentstationer?

Om anläggningen ska ingå i kapitalbasen gäller någon av de fyra värderingsmetoderna. Om dessa fack kan anses i huvudsak likadana som något av de ställverksfack som ingår i normvärdeslistan ska anläggningen redovisas med detta normvärde.

Hur redovisas och nuanskaffningsvärderas elmätare för anläggningar som abonnerar på 80 A eller högre mätarsäkkring?

Anläggningar som inte har ett normvärde, värderas enligt en av de andra metoderna för värdering av anläggningar i kapitalbasen, se Ei:s rapporteringsföreskrift (EIFS 2015:1). Se även Handboken kap. 5.

Vi undrar över detaljeringsgraden som krävs för investeringar och utrangeringar. Går det att endast använda de 3 kategorierna?

Redovisning av investeringar/utrangeringar ska ske efter de tre kategorierna "Övriga ledningar", "Övriga mätare/system" samt "Övriga stationer/transformatorer" och antal och nuanskaffningsvärde ska anges. Observera att under 2016-2019 kommer ni att behöva redovisa dessa investeringar/utrangeringar på samma sätt som gäller för den ingående kapitalbasen.

Vi har en ledning FeAl 2x593 mm², ska vi ange den som varje lednings längd eller som dubbelledningens längd?

FeAl 2x593 mm² är en egen konstruktion i normvärdeslistan. Använd en av de koderna i normvärdeslistan för den anläggningen (R-NR-LL-2-9 eller R-NR-LL-3-6), beroende på konstruktionsspänning.

Datum
2015-02-05

Vi har en luftledning FeAl 593 mm², längd 8 km. Vi har även en ledning FeAl 772 mm², längd 10 km. Dessa är sambyggda i 3 km. Ska detta tas upp som en reduktion och hur?

Ja, de delar av ledningarna som är sambyggda ska ha ett lägre normvärde. Praktiskt sker detta genom att ni fyller i normvärdet för reduktion. Reduktionskoden gäller per ledning och per km för den andra, tredje osv. ledningen i samma ledningsgata. D.v.s. i exemplet behövs endast 3 km anges för kod R-NR-LL-11-3.

Vi ser att kommunikationsutrustning ingår i normvärdet för elmätare. Vad betyder det? Ska vi inte ta upp vår optokabel i kapitalbasen?

I normvärde för elmätare ingår viss kommunikationsutrustning. Den kommunikation som ingår i elmätare kategori 1 är all kommunikationsutrustning med undantag för opto efter koncentratorn (eller motsvarande). Optokabel efter koncentratorn ingår således inte i normvärdet för elmätare och får redovisas särskilt. Används optokabel för driftsystemet och inte kommunikation av mätvärden så får den tas upp i kapitalbasen. Notera att om en optokabel används för flera ändamål får den naturligtvis inte redovisas mer än en gång. En nyckling av optokabeln kan göras. Se mer i Handboken kap.5.

Vi har så kallade "duplex-fack", d.v.s. två fack (exempelvis A- och B-skena) som är sammankopplade via en samlingsskena, som delar på en brytare som flyttas manuellt mellan facken för att antingen tillämpas för A- respektive B-skenan. I normvärdeslistan ser vi att det finns exempelvis normvärde för 2 brytarfack ledning 12 kV inomhus. Dock står det i beskrivningen att det där ingår bl.a. två brytare, kan vi normvärdera våra duplexfack med detta normvärde ändå? Vi har även lösa truckbrytare som kan kopplas in efter behov, finns det normvärden för dessa?

Normvärdena för 2 brytarfack 12-36 inomhus gäller för en duplexkonstruktion med två metallkapslade ställverksfack som är fullt bestyckade, dvs. det totalt finns 2 fränkskiljandebrytare eller 2 brytare + 2 fränkskiljare. För ovan nämnda konstruktionslösning ska följande kombination istället tillämpas. R-NR-SF-1-1 Ställverksfack, inomhus, Fränkskiljarfack ledning inomhus, 12 kV. R-NR-SF-1-3 Ställverksfack, inomhus, 1 brytarfack ledning inomhus, 12 kV. När det gäller de lösa truckbrytarna så saknas det normvärde för dessa. Det innebär att ni får använda en annan värderingsmetod. Tänk på att om ni inte använder dessa annat än som reserv så ska ni redovisa dessa som reservmaterial. I så fall ska koderna R-NR-SF-1-1 eller R-NR-SF-1-3 användas.

Större stationer (t.ex. 130/10 kV) är ju ofta byggda i två våningar med ställverksrum på övre plan samt en kabelkällare. Hur hittar vi rätt normvärde? Är det den totala arean av över- samt undervåning vi ska utgå från när vi letar i normvärdeslistan?

Vi förklarar med nedan exempel:

1 st station plan 1 med en area 200 m², samt "källarplan" med en area 200 m². Endast 100 m² av källaren (kabelkällare) används för elanläggningen övrigt utgör förråd och personalutrymmen. Total area att ta med blir då 200+100=300 m². Du väljer någon av de normvärdeskoderna R-NR-B-1-1 - R-NR-B-9-4. Observera att byggnaden inte är spänningsberoende utan det är ytan som avgör vilken kod du ska använda.

Hur redovisas kostnad för kraftstationer som används för täckande av nätförluster?

Dessa kostnader redovisas som löpande kostnader, eftersom anläggningstillgången inte ingår i förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretags definition av vad som ska ingå i kapitalbasen.

Vi hyr ett reservkraftverk som delas med kommunen? Hur redovisas det?

Reservkraftverk som används för driften (och som behövs) ska tas upp i kapitalbasen till den delen den används dvs. delas reservkraftverket mellan olika användare så ska ni ta upp det till den delen ni använder (nyttjandegrad) det.

Hur ska debiteringssystem hanteras?

Kostnader för sådana anläggningar får ni kostnadstäckning för genom den löpande kostnad som Ei beräknar. Se även Handboken kap. 5 för vad som gäller för olika IT-system.

Vad händer om Ei upptäcker att det finns brister i nätföretagens dokumentation när det gäller redovisning av bokfört värde som har legat till grund för värderingen?

Om Ei vid en tillsyn upptäcker att ett företag har använt en felaktig värderingsmetod för en eller flera anläggningar och detta påverkar intäktsramens storlek kan det utgöra grund för omprövning av intäktsramen.

Kan vi använda normvärdet för ett reservmaterial, fast anläggningen är i drift?

Ja. Om det endast finns ett normvärde för anläggningen som reservdel och det förenklar väsentligt för er kan ni använda det.

Vi har en "FXKJ 25mm² 12 kV", en PEX-kabel i koppar. Kabeln är förlagd i normal landsbygd. Ska vi använda översättningstabellen vilken ger NG14623 = Jordkabel 50 mm²?

Ja, det är riktigt. Finns möjlighet till översättning med Översättningslistan har anläggningen ett normvärde.

Ska avvikelser från värderingsmetod motiveras?

Ja, det finns en rangordning enligt förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag enligt ellagen om vilken värderingsmetod som ska användas. Om företaget bedömer att en metod inte går att tillämpa för den specifika anläggningen ska nätföretaget redovisa varför så är fallet. Se mer i Handboken under kap. 5.

Får reservmaterial inkluderas i kapitalbasen? Vad är reservmaterial?

Ja, det är dock viktigt att särskilja vad som kan anses som förbrukningsmaterial och vad som kan anses som reservmaterial. Reservmaterial är en anläggning som inte används i den normala driften av nätet och som inte är installerad i nätverksamheten men som ska kunna tas i bruk på kort tid vid behov t.ex. när något går sönder.

Datum
2015-02-05

Kan en offert från en entreprenör vara ett godkänt underlag för en "skäligen värdering" för en anläggning som inte finns i normvärdeslistan? Kan offerten användas för fler än en anläggning om dessa kan anses liknande?

Ni ska alltid använda värderingsmetoderna i turordning. Det innebär att om anläggningen inte har normvärde eller ursprungligt anskaffningsvärde inte finns för anläggningen ska ni använda bokfört värde. Om ni saknar bokfört värde eller det finns synnerliga skäl får ni använda särskilt värde. Om ni ska använda särskilt värde kan en offert från en lämplig entreprenör vara ett sätt att värdera i huvudsak likadana anläggningar. Tänk på att ni ska kunna redovisa värderingen för varje anläggning.

Vi har reservmaterial som inte finns med på normvärdeslistan men som borde få ingå, kan vi då ta med dessa vid redovisningen?

Normvärdeslistan över reservmaterial tar upp några av de anläggningar som kan anses vara reservmaterial. Finns inte reservmaterialet med i listan kan annan metod för värdering användas, i turordning så som det anges i förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag enligt ellagen. Det är dock viktigt att särskilja på vad som kan anses som reservmaterial och vad som kan anses som förbrukningsmaterial.

Vi har ett äldre reservkraftverk. Vi har sparat vissa data om reservkraftverket i ett anläggningsregister som vi håller uppdaterat (t.ex. anskaffningsdatum, anskaffningsvärde, leverantör, verifikatnummer osv.) men själva verifikatet är förståts utsorterat. Hur gör vi?

Ni ska göra sannolikt att det värde ni redovisar är ett ursprungligt anskaffningsvärde. Om ni har ett uppdaterat anläggningsregister och om det där tydligt framgår de uppgifter som ni nämner så bedömer Ei att det kan räcka för att kunna verifiera att anskaffningsvärdet utgör ett ursprungligt anskaffningsvärde.

Om vi har en station på 12 kV men det stämmer bättre överens att värdera med 24 kV i värderingen i jämförelse med anskaffningsvärdet, kan vi välja 24 kV i detta fall?

Nej, ni ska välja normvärdet för stationen i rätt spänningsnivå. Om det däremot inte finns en station för 12 kV, men det finns en liknande för 24 kV så kan denna användas. Ange då rätt spänning i fältet Anmärkning i KENT Förhandsreglering vid redovisning av anläggningen till Ei.

Vi har några nätstationer där vi har anskaffningsvärde (normvärde saknas) och sedan några likadana, där det inte finns kvar verifikat p.g.a. av att företaget bytte ägare. Kan vi använda samma anskaffningsvärde för alla?

Ni ska alltid använda värderingsmetoderna i turordning. Det innebär att ni i första hand måste använda bokfört värde om ni inte har normvärde eller ursprungligt anskaffningsvärde för anläggningen. Om ni saknar bokfört värde eller det finns synnerliga skäl får du använda särskilt värde. Om ni ska använda särskilt värde kan detta vara ett sätt att värdera i huvudsak likadana anläggningar. Tänk på att ni ska kunna redovisa värderingen för varje anläggning.

Om vi har stora mängder kabel "på gården" för att klara leveranser till egna projekt, hur kan vi veta att det inte är reservmaterial?

Om ni har anläggningar som både kan användas för framtida investeringar och vid driftstörningar i nätet, ska ni göra en kvalificerad bedömning om vilken andel som utgör

driftreserv och ange bara dessa som reservmaterial. Notera att reservmaterial ska snabbt kunna tas i bruk.

Spelar det någon roll vilken ledningstyp som anges? Är det inte viktigast att nuanskaffningsvärdet stämmer?

Företaget ska redovisa de uppgifter som krävs för att Ei ska kunna pröva förslaget till intäktsram. I Ei:s rapporteringsföreskrift (EIFS 2015:1) anges vilka uppgifter som företaget ska redovisa, bl.a. typ av anläggning och teknisk specifikation. Se mer i Handboken kap. 5.

Är det värdet av en anläggning som ska styra om anläggningen betraktas som reservmaterial eller förbrukningsmaterial (ex. transformator kontra skarv)?

Nej, för att en anläggning ska klassas som "reservmaterial" ska anläggningen vara av sådan typ att den uppfyller ett av de kriterier av vad som är "anläggning" enligt förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag enligt ellagen. Reservmaterial är en anläggning som inte används i den normala driften av nätet och som inte är installerad i nätverksamheten men som ska kunna tas i bruk på kort tid vid behov t.ex. när något går sönder.

Vad menas med "Rådighet" vid värdering av kapitalbasen?

Enligt Ei:s rapporteringsföreskrift (EIFS 2015:1) ska företaget ange rådighet för sina anläggningar. Med rådighet avses om anläggningen ägs eller hyrs/leasas. Denna uppgift använder Ei vid uppföljning och kontroll av inlämnat material. Se mer i Handboken kap. 5.

I det fall myndighet eller kommun har specialkrav på hur en anläggning ska se ut, t.ex. nätstation kan det innebära merkostnader, kan företaget ta upp merkostnader för dessa anläggningar?

Ni ska som huvudregel värdera er anläggning med normvärde om anläggningen återfinns i Normvärdeslistan eller i huvudsak är likadan som en anläggning i normvärdeslistan. Inget hindrar förstås att ni särskilt kommenterar saken till oss vid redovisning av ert förslag till intäktsram.

Om vi har ett anläggningsregister där anläggningen finns, men inte ett verifikat, är det OK?

Ja, om ni kan göra troligt att anläggningen har det anskaffningsvärde som ni redovisar så räcker det. "Fri bevisprövning" gäller. Notera att för att kunna använda sig av anskaffningsvärde, måste anskaffningsvärdet vara från när anläggningstillgång ursprungligen tog i bruk i nätverksamhet.

Är katastroflager reservmaterial?

Om det med katastroflager menas reservmaterial som är färdigt att användas vid störningar i nätet så är katastroflagret att anse som reservmaterial. Tänk däremot på att förbrukningsartiklar såsom säkringar och skarvar inte är reservmaterial.

Om bokfört värde är lågt, får vi då använda annan metod?

Nej. I de fall det saknas normvärde och ursprungligt anskaffningsvärde för en anläggningstillgång ska bokfört värde anges enligt förordningen (2014:1064) om

Datum
2015-02-05

intäktsram för elnätsföretag enligt ellagen. Om anläggningen inte har något bokfört värde eller om det finns synnerliga skäl, får företaget tillämpa den fjärde värderingsmetoden, s.k. skäligt värde. Vad som är "synnerliga skäl" får bestämmas från fall till fall. Utgå dock från att det krävs mycket starka skäl.

Sjökabel finns inte i normvärdeslistan. Hur värderas denna? Fördelning av del som ligger i vatten kontra del som ligger på land?

Företaget får ange hela kabeln som jordkabel eller dela den i två delar: jordkabel och sjökabel. Eftersom sjökabel inte finns med i normvärdeslistan, ska företaget använda en av de andra metoderna för värdering. Se Ei:s rapport "Värdering av elnätsföretagens kapitalbas i förhandsregleringen" (EI R2010:07) kap. 7, 8 och 9 eller Handboken kap. 5.

Hur värderas containerstationer, som anläggningar i nätet eller som reservmaterial?

Om containerstationen utgör reservmaterial ska den tas med i kapitalbasen som reservmaterial till den del den används i nätverksamheten. Som nuanskaffningsvärde anges endast materialkostnad. I Ei:s rapporteringsföreskrift (EIFS 2015:1) framgår att reservmaterial är en anläggning som inte är i bruk i nätverksamheten men som ska kunna tas i bruk på kort tid vid behov.

Det saknas normvärden för vissa nätstationer i cityområde. Hur ska dessa värderas?

För de stationer som inte finns i Normvärdeslistan får värderingen ske med någon av de tre andra värderingsmetoderna, dvs. ursprungligt anskaffningsvärde, bokfört värde och annat skäligt värde. Se förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag enligt ellagen samt t.ex. Ei:s rapport "Värdering av elnätsföretagens kapitalbas i förhandsregleringen" (EI R2010:07) kap. 7, 8 och 9.

Finns det någon förklaring till de olika posterna i normvärdeslistan? Vad är skillnaden mellan "Satellitstation 800 kVA" och "Satellitstation 200 kVA" och vad är en "T3 station" är?

Normvärdeslistan är för anläggningar under 24 kV är uppbyggd på samma sätt som branschens EBR-katalog P1 (inklusive komponenter och frekvenser). Läs mer om detta i Ei:s rapport "Värdering av elnätsföretagens kapitalbas i förhandsregleringen" (EI R2010:07), där finns även förklaring på normvärdeslistans uppbyggnad. Den stora skillnaden mellan en satellitstation på 800 respektive 200 kVA är materialet. En 800 kVA-station är större och den är ovanligare. Därför blir nuanskaffningsvärdet högre. För ytterligare information om de olika posterna i normvärdeslistan, kontakta Ei.

Kan man "översätta" gamla ledningar med vad man skulle bygga i dag? Hur finner man sådana ledningar i normvärdes- eller översättningslistan?

Huvudregeln är att man ska nuanskaffningsvärdera den ledning som används i nätverksamheten eftersom det är det verkliga nätet som ska nuanskaffningsvärderas. Däremot kan det vara så att en äldre typ av anläggning inte finns med i Normvärdeslistan. Om det finns en "modern" typ av anläggning som är i huvudsak likadan som den gamla ska man använda normvärdet för denna anläggning. Om man inte hittar någon huvudsakligen likadan anläggning i normvärdeslistan eller översättningslistan värderas anläggningarna enligt någon av de övriga tre metoderna för värdering. Dessa metoder anges i 6 - 8 §§ förordningen (2014:1064) om intäktsram för

Datum
2015-02-05

elnätsföretag enligt ellagen. Om det finns särskilda skäl får anskaffningsvärdesmetoden användas. Om det saknas förutsättningar att värdera enligt den metoden, ska i stället det bokförda värdet användas. Om sådant saknas, eller om det finns synnerliga skäl, får tillgången i stället värderas till annat skäligt värde. I förslaget om intäktsram ska företagen uppge sina skäl till att inte använda normvärdesmetoden vid värderingen. Se även Handboken kap. 5.

Vilken status har översättningslistan? Har den samma status som normvärdeslistan?

Det följer av förordningen (2014:1064) om Intäktsram för elnätsföretag enligt ellagen (1997:857) att en anläggningstillgång som ingår i kapitalbasen ska åsättas ett nuanskaffningsvärde som, enligt huvudregeln, motsvarar ett normvärde för en anläggningstillgång som är i huvudsak likadan som den tillgång som ingår i kapitalbasen. De Översättningslistor Ei tagit fram, syftar till att identifiera anläggningar som är i "huvudsak likadana". Dessa anläggningar ska också värderas med normvärde. Listorna har således "samma status" som Normvärdeslistan. Varken normvärdeslistan eller översättningslistan är dock helt uttömmande. Det kan finnas andra ovanligare anläggningar som kan anses vara "i huvudsak likadana" som en anläggning som är upptagen på någon av listorna. I så fall ska även denna anläggning värderas med normvärde.

Har byggnader för transformator- och fördelningsstationer beaktats i normvärdena? De koder som finns angående stationer beskriver bara "manöverhus" i 3 olika storlekar? Ska byggnader som innehåller ställverk av olika slag, t.ex. fördelningsställverk, antas innefattas i de normvärden för stationer eller ställverksfack som tagits fram eller skall dessa byggnader i likhet med kontorsfastigheter räknas in i de löpande kostnaderna?

Om med byggnad menas station då ska den ingå i kapitalbasen. Eftersom stationer i Normvärdeslistan för anläggningar >24 kV utgörs av endast utomhusbyggda stationer får stationerna i exemplet värderas enligt de andra alternativen för värdering av kapitalbasen. I t.ex. koden för Liten station, kod NR-SG-3-1, ingår inga stationsbyggnader förutom att manöverhus (och sprängskydd för transformator) är inkluderat.

Vi saknar koder i listan för reservdelslager, kan materialkostnader i P2-listan 2010 användas?

Om reservmaterial saknas i normvärdeslistan får annan metod användas för nuanskaffningsvärderingen. Det innebär i första hand det ursprungliga anskaffningsvärdet (endast materialkostnad), eller någon annan värderingsmetod se Handboken kap. 5.

Jag har tittat i Ei:s normvärdeslista och jag saknar areorna N1XV(E) 4*16 och 4*16 mm² (0,4 kV) för jordkabel i city, vad gäller?

För klenare areor som inte finns med i normvärdeslistan gäller att den lägsta arean som finns med i listan kan användas. Ei menar att dessa i huvudsak är likadana som den anläggning som finns i Normvärdeslistan. Mer information finns i Handboken kap. 5.

Hur värderas stationsbyggnader som inte finns med i normvärdeslistan?

Om byggnaden inte finns i normvärdeslistan, och inte heller någon motsvarande finns, ska tillgången värderas enligt vad som följer av 6 - 8 §§ i förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag enligt ellagen. Se även Handboken kap. 5.

Kan vi använda en station över 24 kV från normvärdeslistan för att normvärdera fördelningsstation med spänning 12 kV - 24 kV där stationen som har samma storlek som station över 24 kV?

Ja, i fallet fördelningsstation kan ni använda normvärdeslistan för stationer över 24 kV, se Ei:s rapport "Värdering av elnätsföretagens kapitalbas i förhandsregleringen" (EI R2010:07), avsnitt 6.8. Av detta avsnitt framgår att en anläggning i normvärdeslistan som i huvudsak är likadan som en anläggning för vilken det finns ett normvärde ska redovisas som sådan anläggning, dvs. enligt normvärdesmetoden.

Vad är optokabel i normvärdeslistan?

Optokabel ska ses som signalkabel och ingår i kapitalbasen om den används i nätverksamheten, t.ex. vid mätinsamling. Se även Handboken kap. 5.

Planeringssystem och dokumentationssystem saknas i normvärdeslistan, hur ska det hanteras?

Planeringssystem och dokumentationssystem ingår inte i kapitalbasen utan är att betrakta som en löpande kostnad. För mer information om hur olika IT-system ska redovisas, se tabell 1 i rapporten "Värdering av elnätsföretagens kapitalbas i förhandsregleringen (EI R2010:07)". Hur anläggningstillgångar som inte ingår i kapitalbasen hanteras anges i Handboken kap. 7.

Driftsystem saknas i normvärdeslistan, hur ska det hanteras?

Driftsystem ingår i kapitalbasen, men finns inte i normvärdeslistan. Det innebär att någon av de andra metoderna för att värdera anläggningen får användas. I första hand används anläggningens ursprungliga anskaffningsvärde. För mer information, se förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag enligt ellagen och Handboken kap. 5.

System för mätinsamling saknas i normvärdeslistan, hur ska det hanteras?

Mätinsamlingssystem ingår i kapitalbasen men finns inte med i normvärdeslistan. Det innebär att någon av de andra metoderna för att värdera anläggningen får användas. I första hand används anläggningens ursprungliga anskaffningsvärde. För mer information, se förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag enligt ellagen och Handboken kap. 5.

Vad gör vi om vi inte hittar vår anläggning i normvärdeslistan?

- 1 Kontrollera först om en motsvarande anläggning (huvudsak likadan) finns i Normvärdeslistan och välj i så fall den. Kontrollera även översättningslistorna. Listorna innehåller en beskrivning av i huvudsak likadana anläggningar som återfinns i normvärdeslistan.

Datum
2015-02-05

- Om anläggningen inte hittas enligt punkt 1 kan ni använda metoden "anskaffningsvärde". Om den inte heller skulle kunna användas kan värdering göras med bokfört värde. Om det inte heller är möjligt, eller om det finns särskilda skäl, kan en skälig värdering användas. Se Handboken kap. 5. Exempel: Hängkabel på 0,4 kV och luftledning på 12 kV saknas i normvärdeslistan. För hängkabel 0,4 kV anges ALUS vara en huvudsak likadan anläggning. För luftledning på 12 kV kan normvärden för 24 kV användas.

Ingår reservkraftaggregat i kapitalbasen?

Ja, reservkraftaggregat ingår i kapitalbasen om det används i nätverksamhet och huvudfunktionen är att användas vid driftstörning. Skulle det användas för att producera energi för täckning av nätförlusten redovisas anläggningen inte som kapitalbas utan hör till löpande kostnad. Om anläggningen ingår i kapitalbasen och samägs med andra företag ingår reservaggregatet till den del som nätföretaget nyttjar det. Om ert reservkraftaggregat saknas i Ei:s Normvärdeslista får andra alternativa metoder för att beräkna ett nuanskaffningsvärde användas.

Hur gör vi med anläggningar som vi hyr och sådana vi hyr ut? Ska de tas med i kapitalbasen?

En anläggningstillgång som helt eller delvis används i nätverksamheten måste inte ägas av nätkoncessionshavaren för att ingå i kapitalbasen. Det avgörande är att tillgången används och behövs i nätverksamheten. Det företag som hyr ut anläggningen ska inte ta upp hyreskostnaden som en del av sina löpande kostnad och inte heller i kapitalbasen.

Om man har ett anskaffningsvärde på en anläggningstillgång, ska man ändå använda normvärde i första hand?

Ja, om anläggningen har ett normvärde, dvs. finns med i normvärdeslistan eller är i huvudsak likadan som en anläggning i normvärdeslistan (se även översättningslistorna).